

Terugblik Paneldiscussie: Protect our future too

Op Donderdag 18 november hebben wij samen met MSD Animal Health een paneldiscussie georganiseerd. Deze keer was het thema: "De invloed van klimaatverandering op parasitaire ziekten bij dieren en mensen". Wij hadden 5 interessante panelleden, namelijk: Mathilde Uiterwijk, Myrte Huijskes, Lars Slingerland, Joke van der Giessen en Marieta Braks. Daarnaast zorgde Frans van Knapen dat de discussie in de goede banen werd geleid. Door de hybride opstelling, de panelleden (op 1 na) fysiek aanwezig en de kijkers online, was er sprake van een vlotte discussie met informatieve argumenten.

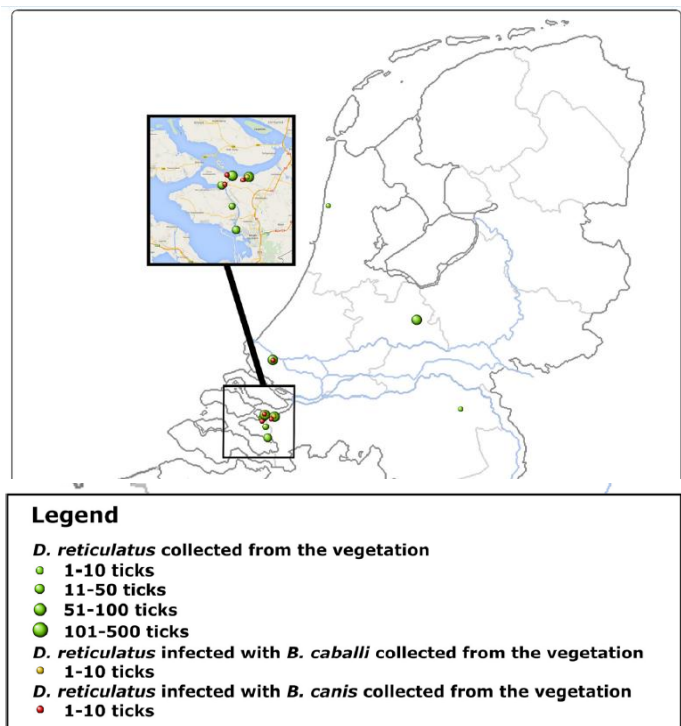
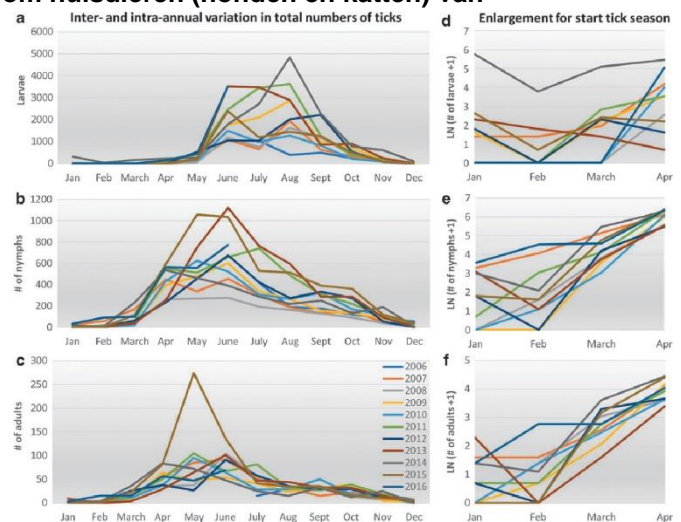
De eerste stelling luidde: **ESCCAP adviseert momenteel om huisdieren (honden en katten) van maart tot en met november te beschermen tegen ectoparasieten. Wij zien het klimaat om ons heen veranderen. Is het nodig om dit advies te herzien? Hoe komen we daarachter?**

Tijdens de inleiding van de stelling werden wij voorzien van achtergrond informatie over hoe de gemiddelde maandtemperatuur in maart steeds meer is opgelopen de afgelopen jaren. Deze stijging in temperatuur zorgt ervoor dat we eerder in het jaar al een dagtemperatuur hebben waarbij teken actief worden. Na de inleiding begon de discussie, waarbij ingegaan werd op de invloed van levensstijl en reizen op import van ectoparasieten uit warmere gebieden, die door de klimaatverandering nu mogelijk ook in Nederland kunnen overleven.

Een voorbeeld dat werd gebruikt is het Westnijlvirus (WNV). Vorig jaar zagen voor het eerst een besmetting die plaats had gevonden in Nederland. Dit zorgde voor veel oproer, waardoor er dit jaar veelvuldig is getest onder mensen en paarden. Hoewel er meer werd getest zijn er dit jaar geen nieuwe besmettingen gevonden. Het lijkt erop dat de mug die als vector dient voor het virus in Nederland het afgelopen jaar toch niet de juiste omstandigheden vond om te kunnen overleven. Ditzelfde kan gelden voor andere ectoparasieten die worden geïmporteerd uit het buitenland. Ze moeten hier wel de juiste omstandigheden vinden om zich voort te kunnen planten, voordat ze een probleem kunnen vormen.

Neem de *Dermacentor Reticulatus* teek. Deze is vaak geïnfecteerd met *Babesia canis* en *Babesia caballi*. De teek neemt nu zijn intrek in Nederland en België en is bestand tegen veel lagere temperaturen dan de tekensoorten die we normaal in Nederland vinden. Ze worden dan ook bij een lagere temperatuur al actief. Dit zorgt voor meer actieve teken in de wintermaanden, waardoor er meer tekenbeten kunnen optreden. Gelukkig komt de *Dermacentor* op nog niet veel plekken in Nederland voor.

De uiteindelijke conclusie was dat er het beste advies op maat gegeven kan worden, om te bepalen in welke periode je je huisdieren moet beschermen tegen ectoparasieten. Hierbij moet rekening worden gehouden met waar je woont en waar je de hond uitlaat. Is dit in een gebied waar *Dermacentor* wel voorkomt, dan kun je je hond beter het hele jaar door beschermen tegen ectoparasieten. Om deze reden is het heel belangrijk dat we goed in kaart blijven brengen waar bepaalde ectoparasieten gevonden worden en hoe deze zich

verspreiden. Deze informatie moet dan vanuit onderzoekers doorgespeeld worden naar dierenartsen, zodat deze gepast advies kunnen geven aan diereigenaren.

Maar, is het wel de dierenarts die deze informatie aan de eigenaar moet doorspelen? Deze vraag brengt ons bij de tweede stelling: **Het is belangrijk dat diereigenaren op de hoogte zijn van de effecten van klimaatverandering op hun huisdieren. Hoe komt deze informatie bij de diereigenaar terecht? Speelt de dierenarts hierbij een rol en zijn er nog andere partijen die hierin een rol kunnen spelen?**

Al snel kwam uit de discussie naar voren dat dierenartsen zeker wél een rol spelen in het overbrengen van informatie naar diereigenaren. Hierbij is het een voordeel dat dierenartsen toch een soort autoriteit zijn waar de eigenaar vaak naar luistert. De echte discussie bij deze stelling ging vooral om de vraag of deze informatie alleen van de dierenarts moet komen en wanneer welke informatie moet worden verstrekt. Moet de dierenarts alle informatie al vooraf geven, of wachten tot de diereigenaar bij hem of haar komt met vragen? Wanneer de dierenarts de eigenaar gelijk informeert, dan komt het soms voor dat de eigenaar weinig interesse heeft in het verhaal en vervolgens weinig van de informatie onthoudt. Maar als de dierenarts wacht tot de diereigenaar naar hem of haar toekomt met vragen, dan is hij of zij vaak voornamelijk bezig met het ontkrachten van spookverhalen.

Als er dan besloten is dat de dierenarts informatie aan de diereigenaar gaat verschaffen, is het natuurlijk heel belangrijk dat hij of zij dit op zo'n manier doet dat de diereigenaar het onthoudt. De beste manier om dat te doen is door niet een heel verhaal op te hangen, maar door een dialoog aan te gaan met de diereigenaar, waarin de informatie wordt verstrekt.

Wanneer het gaat over besmetting met een zoönose en/of (ecto)parasieten hoort de huisarts ook een rol te spelen bij het verschaffen van informatie. De huisarts is namelijk verantwoordelijk voor de gezondheid van de diereigenaar. Wij, als dierenartsen, zouden, bijvoorbeeld wel moeten zeggen dat de hond echt ontwormd moet worden, want dat is beter voor zowel de hond als de diereigenaar. Wanneer een eigenaar dit ook van de huisarts hoort, nog een autoritair figuur, dan komt de boodschap extra goed binnen.

Naast dat klimaatverandering zorgt voor het vaker voorkomen van bepaalde (ecto)parasieten en zoönoses in Nederland, zijn er ook andere effecten van de klimaatverandering die invloed hebben op onze huisdieren. Bijvoorbeeld: door de warmere temperatuur krijgen honden met korte snuiten (honden met brachycephaal obstructief syndroom) het nog moeilijker om af te koelen en hierdoor raken ze sneller oververhit. Dit zijn ook dingen waar diereigenaren over geïnformeerd moeten worden, zodat ze hier rekening mee kunnen houden. Voor dit voorbeeld houdt de informatie in dat er niet te lange/intensieve wandelingen gemaakt moeten worden tijdens dagen met warme temperaturen en dat er moet worden gezorgd voor genoeg verkoeling voor de dieren. Het is aan de dierenarts om de diereigenaren van deze honden hierover te informeren.